

8. Mobilita práce

1. Vláda zpřísní sankce pro cizince nelegálně pracující v ČR. Jaké to bude mít dopady na trh práce? Jak se změní mzdy a zaměstnanost dotčených skupin pracovníků?

2. V USA se v posledních třech dekadách prohloubil rozdíl ve výši mezd mezi pracovníky vzdělanějšími a méně vzdělanými. Předpokládejme, že méně kvalifikovaní pracovníci začnou investovat více do svého vzdělání. Důsledkem bude, že jejich mzdy porostou rychleji než mzdy kvalifikovanějších pracovníků. Jak ovlivní snižující se rozdíl ve výši mezd mezi kvalifikovanými a nekvalifikovanými pracovníky imigraci do USA?

3. Předpokládejme, že zvýšení počtu imigrantů v určité profesi o 10 % snižuje mzdy domácích pracovníků v této profesi o 3.5 %. Znamená to, že je imigrace pro tuto ekonomiku škodlivá?

4. Poptávka po práci nekvalifikovaných pracovníků je $L_d = 100 - 10W$. Imigrace zvýší rovnovážný počet nekvalifikovaných pracovníků z 50 na 60. Jak se změní zisk výrobců v krátkém období?

5. Co vyjadřuje imigrační přebytek?

6. Clare žije ve Francii a vydělává \$30,000 ročně. Zvažuje pracovní nabídku v USA, kde by vydělávala \$32,000 ročně v následujících čtyřech letech. Poté by se vrátila do Francie a doplnila VŠ vzdělání. Předpokládejte, že náklady spojené s přesunem jsou \$6,000 a jsou vynaloženy v současnosti, náklady na bydlení jsou zhruba stejné jako ve Francii a osobní diskontní míra je 6 %. Jaká je současná hodnota čistého zisku/ztráty, pokud by se rozhodla pro pracovní zkušenost v USA?

7. Firmy obvykle preferují pracovníky s nízkou mírou fluktuace (za jinak stejných okolností). Co může být důsledkem (z celospolečenského hlediska), když tato míra bude příliš nízká?

8. Následující tabulka popisuje trh práce určité profese. "Poptávka" je počet zaměstnanců (v tisících), které by firma byla ochotna najmout při určité mzdě. "Domácí nabídka" je počet domácích zaměstnanců (v tisících) ochotných při dané mzdě pracovat. "Nabídka imigrantů" pak udává počet cizinců (opět v tisících) ochotných za danou mzdu pracovat.

mzda	poptávka	domácí nabídka	nabídka imigrantů
\$3	30	22	4
\$4	29	23	4
\$5	28	24	4
\$6	27	25	4
\$7	26	26	4
\$8	25	27	4
\$9	24	28	4
\$10	23	29	4

a. Graficky znázorněte poptávku po práci, nabídku domácích pracovníků a celkovou nabídku včetně imigrace.

b. Jaká je rovnovážná mzda pracovníků před imigrací? Kolik zaměstnanců firmy najmou?

c. Jaká je rovnovážná mzda pracovníků včetně imigrace? Kolik zaměstnanců firmy najmou? Jaký bude mít imigrace dopad na zaměstnanost domácích pracovníků?

9. Poptávka po práci v určitém odvětví domácí ekonomiky je $D = 36 - 2w$, $S_D = 9 + w$ je rovnice nabídky domácích pracovníků, $S_T = 10 + 2w$ je rovnice nabídky všech pracovníků.

a. Graficky znázorněte poptávku po práci, nabídku práce domácích pracovníků, zahraničních pracovníků a všech pracovníků.

b. Jaká je rovnovážná mzda před imigrací? Kolik pracovníků by bylo zaměstnáno?

c. Jaká je rovnovážná mzda po imigraci? Kolik pracovníků by bylo zaměstnáno? Kolik z nich domácích a kolik zahraničních?

10. Několik let zaznamenávala Velká Británie silný příliv imigrantů (zejména Poláků). Jedna zpráva uvádí, že imigranti přispěli ke zvýšení britského HDP o miliardu dolarů a ke snížení cen statků a služeb. Pokuste se tyto dopady ekonomicky zdůvodnit.

9. Politika odměňování

1. Jak může firma motivovat pracovníky k dodržování implicitních dohod?

2. Mzda zaměstnanců, kteří jsou placeni v závislosti na počtu vyrobených kusů obvykle převyšuje mzdu zaměstnanců, kteří pobírají fixní hodinovou mzdu. Proč?

3. Jaká je vazba mezi mzdami a produktivitou zaměstnanců? Co jsou efektivnostní mzdy a které firmy je pravděpodobně budou vyplácet?

4. Předpokládejme, že dvě společnosti zaměstnávají řidiče, jejichž úkolem je rozvážet nápoje do obchodů, restaurací a firem. Jedna společnost platí řidičům hodinovou mzdu, druhá stanovuje mzdu na základě počtu dodaných nápojů. U jaké společnosti pravděpodobně bude větší incidence dopravních nehod a proč?

5. Některé realitní společnosti platí makléře na základě provizí z uskutečněné transakce, jiné vybírají dopředu určitý poplatek a zisk z transakcí nechávají makléřům. Který způsob odměňování povede k vyšší produktivitě makléřů?

6. Firma zvažuje přijetí nového systému odměňování - programu postupného zvyšování mzdy. Pro typického pracovníka ve firmě je $MRP_L = 10 + 0.1T$, kde T je počet let, který zaměstnanec pro firmu pracuje. Hodinová mzda pracovníka je $W = 8 + 0.2T$. Předpokládejte, že diskontní míra je nulová a očekávaná délka pracovní kariéry zaměstnance je 35 let. Měla by firma tento způsob odměňování zavést? Kolik let bude vyplácet pracovníkům mzdu nižší než MRP_L ?

7. Firma platí mzdu, která je dána vztahem $W = 5 + 0.50T$, kde T je opět počet let, který zaměstnanec pro firmu pracuje. Hodnota mezního produktu je $MRP_L = 6 + 0.30T$.

a. graficky znázorněte vývoj mzdy a MRP_L pracovníka v dvanáctiletém horizontu. Zanedbejte osobní diskontní míru.

b. Bude tento způsob odměňování spíše atraktivnější pro (a) člověka, který během příštích dvanácti let hledá stabilní zaměstnání nebo (b) člověka, který ví, že se za 6 let odstěhuje a bude muset zaměstnání opustit?

8. Firma ABC má nastavený motivační program pro své manažery tak, že část odměny manažerů tvoří akce firmy ABC. Součástí programu je podmínka, že manažeri mohou akcie prodat nejdříve za dva roky po jejich

odchodu ze společnosti. Jaké budou dopady na motivaci manažerů?

9. Mzdová sazba Káji je 75 Kč za hodinu. Pokud mu šéf zvýší mzdu, Kája se bude víc snažit a pracovat poctivěji. Na základě údajů v tabulce určete výši efektivnostní mzdy Káji.

hodinová mzda (Kč)	MRP_L (Kč)
60	90
75	120
90	143
105	154
120	165
135	173
150	180
165	184
180	188
195	191

10. Předpokládejte, že při stávajícím technologickém postupu je třeba najmout 100 pracovníků bez ohledu na výši mzdy. Výše mzdy může pozitivně ovlivnit produktivitu práce zaměstnanců. Vztah mezi výší mzdy a výstupem firmy vyjadřuje následující tabulka.

mzda	výstup
\$8.00	65
\$10.00	80
\$11.25	90
\$12.00	97
\$12.50	102

Jakou výši mzdy měla firma zvolit, pokud chce maximalizovat zisk? (Návod: Znázorněte si křivku celkového produktu, která ukazuje, jak výstup firmy závisí na mzdě, kterou firma platí svým pracovníkům. Efektivnostní mzda je dána bodem, kde mezní produkt mzdy (sklon křivky celkového produktu) je roven průměrnému produktu mzdy (sklon přímky vedené od počátku) - viz např. Borjas (2010), s. 485)